

MADENİ EŞYA SEKTÖRÜ

***BU RAPOR KAYNAKÇADA BELİRTİLEN GÖSTERGELERDEN VE YAYINLARDAN DERLENMİŞTİR.**

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

2013'te Demir-Çelik İhracatı

- Yıllık İhracat Verileri

Yıllık İthalat Verileri

Dünya'da Demir-Çelik

Hurda İthalatı

Demir Çelik Sektörünün SWOT Analizi

- Güçlü Yönleri
- Zayıf Yönleri
- Fırsatlar
- Tehditler

Çelik Sektörü 2023 İhracat Stratejisi

- Sektör İhracat Verileri ve Ana Pazarlar
- Sektörün Üretim ve Katma Değeri
- Alt Sektörler ve Etkileşim Halindeki Diğer Sektörlerle İlişkisi
- Sektör İhracat Gelir Hedefi
- Alt Sektörler İhracat Gelir Hedefleri
- Hedef Pazarlar
- Dünya 2023 Öngörüsü
- Dünya İlgili Sektör Ticareti İçinde Türkiye'nin Payı
- Sektörlerin 2013-2018-2023 Yılları Dünya Ticareti Büyüklük Öngörülleri
- Yıllık Ortalama Büyüme Oranı

GİRİŞ

Ekonomik ve siyasi anlamda sürekli bir değişim ve yeniden yapılanma süreci içinde olan, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde demir çelik sektörünün özel bir konumu bulunuyor. Bir ülkenin, sanayi ve ekonomi alanlarında denge ve istikrara sahip olabilmesi, güçlü demir-çelik ve demir dışı metaller sanayinin varlığı ile mümkün olabiliyor.

Sektörün üretim ve tüketim büyüklükleri sanayileşmenin temel göstergeleri arasında yer almakta olup, kişi başına tüketilen çelik, alüminyum ve bakır ürünleri miktarı ülkelerin gelişmişlik düzeyini belirleyen önemli göstergeler olarak kabul görüyor. Türkiye demir çelik sektörü, hâlihazırda yaşanan küreselleşme sürecinde üretim, pazarlama, ihracat, ticaret alanlarında dünya ile entegrasyonunu büyük ölçüde tamamlamış bir sektör niteliğinde. Sektör bu alanlardaki yeterliliğini gelişmiş ve gelişmekte olan pazarların tamamına yakınına yaptığı ihracat ile kanıtıyor. Sektör gayri safi yurtiçi hâsıladaki payı, imalat sanayi üretimindeki payı, ihracat, net döviz girdisi, istihdam, rekabet edebilirlik, yatırımlar, dışa açıklık ve makro ekonomik büyüklükler açısından Türkiye'deki en önemli beş sektörden biri.

2013'te Demir-Çelik İhracatı

2012 yılında Türkiye'nin 152,6 milyar dolarlık ihracatında demir çelik sektörü, 17,4 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdi. İthalatı ise ihracatını geçerek 24 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

Demir çelik ve demir dışı mamuller sektörü, Türkiye ihracatında, otomotiv sektörünün ardından en çok ihracat gerçekleştiren en büyük ikinci sektör konumunda bulunuyor.

Global krizin etkilerinin sürmesinden ötürü, son yıllarda dünya çelik tüketim oranları büyük artış göstermedi. Diğer yandan, krizdeki ülkelerin üretimlerini düşürmelerine rağmen dünya çelik üretiminde büyük artış yaşandı. Yaşananlar, kapasite fazlalığına ve yüksek miktartlı stokların oluşmasına neden oldu. Bu gelişmeler ise çelik fiyatları üzerinde ciddi baskı oluşturuyor ve rekabetin daha da sertleşmesine neden oluyor.

Küresel ekonomik belirsizliğin sürmesi, Ortadoğu ve Kuzey Afrika'daki jeopolitik riskler ve bunun sonucunda başta petrol olmak üzere enerji fiyatlarının artması ve Avrupa'daki borç krizi, ülkeleri daha sıkı maliye politikası uygulamaya, cari açığı azaltmak için harcamaları ve

ithalatı kısımaya yöneltti. Tüm bunlara rağmen Türk demir çelik sektörü ihracatta bir önceki yılın üzerine çıkmayı başardı. Beklenen artış yaşanmasa da dünya piyasalarında yaşanan olumsuzluklara rağmen sektör güçlü potansiyelini hala koruyor.

Sektörün ihracatı ürün bazında, 2012 yılında, 2011 yılına kıyasla, yassı ürün ihracatı değer bazında yüzde 22,2 oranında azalma gösterirken, geçen yılın değeri olan 1,9 milyar dolar seviyesinden, 1,5 milyar dolara geriledi. Diğer taraftan, bu yıl Türkiye'nin toplam yassı ürün ithalatı değer bazında, yüzde 12,6 oranında azalışla 6,3 milyar dolardan 5,6 milyar dolara geriledi. Türk demir çelik sektöründe geçtiğimiz yıllarda yaşanan yassı ürün ve uzun ürünlerdeki kapasite dengesizliği nedeniyle, Türkiye yassı üründe net ithalatçı, uzun üründe ise net ihracatçı konumundaydı. Yassı ürünlerdeki yurtiçi arz yetersizliği sebebiyle yerli tüketiciler ihtiyaçlarını ithalat ile karşılamak zorunda iken yapılan yatırımlarla Türkiye yassı çelik arz talep dengesi tamamıyla değişti.

Demir Çelik Üreticileri Derneği'nin analizlerinde yer verdiği rakamsal bilgiler ise yassı çelik ithalatında üzücü bir gerçeği gözler önüne seriyor. 2012 yılı itibariyle, Türkiye'de kurulu yassı çelik kapasitesi yaklaşık 15 milyon ton civarında olduğu biliniyor. Kurulu kapasite yurt içi kullanımı ve ihracatı karşılayabilecek seviyede. Ancak 2012 yılında 6,431 milyon ton yassı çelik ithalatı yapıldı. Söz konusu ithalatın büyük bir kısmı BDT Ülkelerinden gerçekleştirildi. Yassı ürünlerdeki yüksek kapasiteye rağmen üretimin gerilemiş olması ve kapasite kullanım oranlarının yüzde 56 seviyelerinde kaydedilmiş olması dikkat çekici. Bu rakamlardan da anlaşılacağı gibi, Türkiye'de üretilebilecek 6,4 milyon ton civarındaki yassı çelik mamul yerine yapılan ithalat, Türkiye'de yaratılabilecek önemli bir katma değeri engelliyor.

Dünya ekonomisinde yaşanan durgunluk, küresel pazarlardaki talebin yavaşlaması ve birim fiyatlarındaki düşüş, Türkiye'nin çelik ihracatını olumsuz yönde etkiledi. Türkiye ekonomisinin en güçlü sektörleri arasında yer alan çelik sektörü, 2013 yılının ilk yarısında Türkiye genel ihracatı içindeki dördüncülüğünü korudu. Çelik İhracatçıları Birliği tarafından açıklanan 2013 yılı ilk altı ay verilerine göre; Türkiye'nin çelik ihracatı değer bazında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 7 gerileme ile 7,5 milyar dolar olarak gerçekleşti. Gerilemenin en önemli sebebi ise dünya emtia birim fiyatlarında yaşanan genel düşüş. Uluslararası pazarlardaki talep daralmasıyla aynı dönemde miktar bazında da yüzde 0,5'lik bir azalma yaşandı ve 10 milyon ton çelik mamulleri ihracatı yapıldı.

2013'ün ilk yarısında, bölgeler bazında ilk sırada 4,09 milyon tonluk ihracat ile Ortadoğu yer alırken, bu bölgeyi 1,57 milyon ton ile Avrupa Birliği ve 1,05 milyon ton ile Kuzey Afrika izledi.

Ocak-Haziran 2013 dönemindeki en çok ihraç edilen ürünler sıralaması ise; 4,39 milyon tonla çubuk, 1,24 milyon tonla kütük, 920 bin tonla boru, 913 bin tonla sıcak yassı ve 832 bin tonla profil olarak gerçekleşti. Çelik İhracatçıları Birliği verilerine göre; 2013 yılı Haziran ayında gerçekleşen ihracat, geçen yılın aynı dönemi ile kıyaslandığında, miktarda yüzde 20,7'lik bir düşüş ile 1,51 milyon ton, değerinde ise yüzde 22,9'luk gerileme ile 1,14 milyar dolar oldu. Bölgeler açısından ele alındığında ise; ilk sırayı 581 bin ton ile Ortadoğu alırken, bu bölgeyi 275 bin ton ile Avrupa Birliği ve 160 bin ton ile Kuzey Afrika izledi. Haziran ayında en çok ihraç edilen ürünler ise; 661 bin tonla çubuk, 183 bin tonla boru, 127 bin tonla kütük, 123 bin tonla profil ve 120 bin tonla sıcak yassı olarak sıralandı.

Sektör, 2013 yılının ilk 6 ayında gerçekleştirdiği ihracatla, Türkiye'nin genel ihracatındaki yerini korusa da geçen yıla nazaran gerek değer, gerek miktar bazında bir gerileme yaşadı. Yaşanan gerilemenin en önemli sebebi olarak, küresel pazarlarda yaşanan olumsuzluklar ve emtia fiyatlarında yaşanan büyük düşüşler ön plana çıkıyor.

Sektör yetkileri, ihracatçıların üretim maliyetlerinin, vergi ve ek yükler ile arttığını, global piyasa fiyatlarının ise düştüğünü böylece ihracatın bu koşullardan olumsuz etkilendiğini dile getiriyorlar. Sektör yetkilileri, "Çevre Katkı Payı" gibi yüklerin kaldırılması gerektiğini de belirtiyor.

MADENİ EŞYA İHRACAT RAKAMLARI¹

GTİP	AÇIKLAMA	2012 OCAK-ARALIK		2013 OCAK-ARALIK	
		MİKTAR (KG)	DEĞER (USD)	MİKTAR (KG)	DEĞER (USD)
940310510000	METALDEN YAZI MASALARI -YÜKSEKLİK < 80 CM.	854.198,90	2.637.331,19	826.424,72	2.528.036,10
940310580000	YÜKSEKLİĞİ 80 CM.Yİ GEÇMEYENLER DİĞER METAL MOBİLYALAR	2.642.312,44	10.751.806,12	2.603.236,55	11.825.060,38
940310910000	METALDEN KAPILI. KANATLI VEYA SÜRGÜLÜ DOLAPLAR >80 CM.	7.403.745,23	17.326.849,47	6.775.458,96	17.593.707,81
940310930000	METALDEN ÇEKMECELİ DOLAPLAR. DOSYA VEYA FİŞ DOLAPLARI > 80 CM.	6.794.619,22	15.586.811,19	6.948.427,13	16.723.477,25
940310980000	YÜKSEKLİĞİ 80 CM.Yİ GEÇEN DİĞER METAL MOBİLYALAR	2.687.394,70	8.728.701,59	2.591.700,64	8.756.891,09
940320200000	METALDEN KARYALOLAR	4.152.902,18	9.687.858,51	3.813.034,19	9.134.464,96
940320801000	METALDEN DİĞER AMAÇLI. ÇİNKODAN.DEMİR ÇELİKTEN YEMEK DOLAPLARI	320.102,74	892.909,46	228.940,68	1.018.018,62
940320809000	DİĞER AMAÇLAR İÇİN METALDEN DİĞER MOBİLYALAR	16.607.922,71	71.042.138,25	24.049.717,12	96.323.620,52
940390100000	METALDEN DİĞER MOBİLYALARIN AKSAM VE PARÇALARI	15.220.751,89	56.729.819,98	16.195.043,95	60.860.403,60
	GENEL TOPLAM	56.683.950,01	193.384.225,76	64.031.983,94	224.763.680,33

¹İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri (İMMİB) Verileri

Dünya’da Demir-Çelik

Dünya genelinde toplam ekonomik faaliyetlerin artması ve ülke ekonomilerindeki büyümenin bir yansıması olarak konuta olan ihtiyacın, otomobile olan talebin ve beyaz eşya olmak üzere diğer demir çelik ürünleri talebinin her geçen gün büyük bir hızla artması dünya toplam çelik üretimini de artırıyor.

Çelik sektörünün her dönem karşı karşıya olduğu kapasite fazlası 2012 yılında da devam etti ve uzun vadede de devam etmesi bekleniyor.

2012 yılında AB Bölgesinde çelik piyasasında yavaşlamalar dikkat çekti. 2012 yılının tamamında, AB çelik üreticilerinin üretimlerinin yüzde 3,5 azalmış olduğu tahmin ediliyor. ABD, Hindistan, Rusya ve gelişmekte olan ülkelerde ise ekonominin büyüdüğü buna paralel olarak yatırımların artmasıyla çelik sektöründe olumlu gelişmeler kaydedildiği biliniyor. Çin ise büyümesini biraz daha yavaşlatarak sürdürüyor. 2012 yılında gelişmiş ülkelerde çelik talebi daraldı, gelişmekte olan ülkelerde ise arttı.

2012 yılı itibariyle, dünyada 62 üretici ülke, toplam 1,5 milyar ton ham çelik üretimi gerçekleştirdi. En fazla üretim Asya Bölgesinde yapılırken, sırasıyla onu Avrupa Birliği Ülkeleri, Kuzey Amerika ve Bağımsız Devletler Topluluğu izledi. Çin, çelik üretimi ve tüketimindeki baskın durumunu son 10 yıldır devam ettiriyor. 2001 yılında dünya çeliğinin yüzde 18’ini üretirken, günümüzde yüzde 45’ini üretir konuma erişti. Aynı zamanda dünyanın en büyük tüketicisi konumunda bulunuyor. Buna karşın dünya çelik üretiminde en büyük paylardan birine sahip olan AB, 2001 yılında dünya çelik üretiminin yüzde 22’sini karşılarken günümüzde üretim içerisindeki payı yüzde 11’e düştü.

Dünya çelik tüketiminde, 2012 yılında en büyük payı yüzde 72 ile gelişmekte olan ülkeler, yüzde 45’lik payı Çin, yüzde 27,6’lık payı ise gelişmiş ülkeler alıyor.

AB’deki durgunluğun etkileri 2012 yılında gerçekleştirdiği 177 milyon tonluk ham çelik üretimi ile dünya üretiminde yüzde 11 oranında paya sahip bulunan AB çelik sektörü, 2008 yılında ortaya çıkan global finans krizinden bu yana kan kaybetmeye devam ediyor. AB’nin 2001 yılında dünya çelik üretiminden aldığı pay ise yüzde 22 seviyesindeydi. Krizle birlikte AB sanayinin yavaşlaması neticesinde, halen AB’nin çelik tüketimi kriz öncesi seviyesinin yüzde 27 altında bulunuyor. AB’de faaliyet gösteren firmaların bir kısmı tesislerini kapatırken, bir

kısının üretimini kısma yoluna gittiği ve istihdamın sürekli bir şekilde azalmaya devam ettiği gözleniyor.

Önümüzdeki dönemlerde dünya çelik üreticileri tarafından, çelik sektöründe şirket birleşmelerinin devam edeceği öngörülüyor. Bununla birlikte, Ortadoğu ülkelerinde Hindistan'da ve Brezilya'da yeni kapasitelerin kurulması ve kurulan kapasitelerle bu bölgedeki piyasanın canlanması bekleniyor. Diğer taraftan, Rus çelik piyasanın hareketlenmesi beklenirken, Çin'in büyümesini yavaşlatması öngörülüyor. Dünya Çelik Dinamikleri (WSD) tahminleri arasında yeni kapasitelerin kurulmasını sağlayacak olan diğer bir faktör teknolojik devrim olarak gösteriliyor. Sektörü yeni yatırımlara teşvik edecek teknolojik devrim öngörülüyor.

WSD, kapasite konusunda ise gelecekte bugünkü durumundan farklı bir senaryo çiziyor. Kapasite fazlalığının devam edeceği öngörülürken, kapasitelerin olduğu yerlerin yıllar içinde değişkenlik gösterdiği vurgulanıyor. Son 20 yıldır Pasifik Havzası'na doğru yön değiştiren çelik üretim kapasitesinin, 2000'li yıllardan itibaren Çin'e doğru yer değiştirdiği belirtiliyor. Bu durumun seyrini değiştiren fiyattan mühendislik tahminlere kadar birçok faktör olduğu ifade ediliyor.

WSD, 5 Çinli çelik firmasını "dünya sınıfında çelik üreticisi" olarak belirledi. Küresel bazda ise bu kapsamda 30 çelik üreticisi şirket belirlendi. Günümüzde "dünya sınıfında çelik üreticisi" şirketler Çin kaynaklı olmayan tüketimin yüzde 42'sini, Çin menşeli çelik ürünlerin sevkiyatının ise yüzde 23'ünü gerçekleştiriyor. Bu şirketlerin önümüzdeki 10 yılda kazanması bekleniyor. Mevcut rekabetçi çevrede "dünya sınıfındaki çelik üreticilerin" daha güçlü büyümesi öngörülüyor. Diğer durum ise üretimin son yıllarda elektrikli ark ocaklı fırınlara kayması. Günümüzde çelik üretiminde etkin ülkeler hala bazik oksijen fırınları ile üretim yaparken, gelecekte birçok ülkede elektrik ark ocaklı üretimin etkinliği ön plana çıkacak.

Hurda İthalatı

Fiyatı belirleme gücünden yoksun olarak Türk demir çelik sektörünün ithalatında hurda önemli bir yer ve sorun olarak duruyor. Türkiye, en büyük demir çelik üreticisi Çin'den bile fazla hurda alıyor. TÜİK verilerine göre 2011 yılında 9,8 milyar dolarlık hurda ithalatı gerçekleştiren sektör, 2012 yılında 9,4 milyar dolar (22,415 milyon ton) hurda ithalatı yaptı.

Sektörün ihtiyacı olan hurdanın yüzde 70'i ithalat yoluyla karşılandı. Türkiye'nin, dünya hurda ithalatındaki payı ise yüzde 18 olarak tahmin ediliyor.

Türkiye'nin hurdaya bağımlılığı da yakın bir tarihte sona erecek gibi gözüküyor. 2015'te Türkiye'nin hurda ihtiyacının 34 milyon tona ulaşması bekleniyor. Dünya çelik hurda tüketiminin ise 2015 yılına kadar 631,5 milyon tona ulaşması bekleniyor.

Hurdaya bu denli bağımlılığın nedeni ise, demir-çelik sektörünün yapısından kaynaklanıyor. Demir-çelikte üretimin yüzde 22'si cevhere dayalı entegre tesiste gerçekleşiyor. Kalan yüzde 78'i hurda demir çelikten üretim yapıyor. Bir başka deyişle demir-çelik üretiminin yüzde 78'i elektrik ark ocaklarıyla yapılıyor. Yani hurda, ark ocaklarında, elektrikli yüksek enerji ile eritiliyor ve demir çelik üretiliyor. Bu nedenle de hurda ara malı ithalatının en yüksek kalemi olarak karşımıza çıkıyor. Bu durumda demir çelik sektörü en çok açık veren sektörlerden biri olarak rakamlara yansıyor.

ABD ile Rusya, Türkiye'nin hurda ihtiyacının yarısını karşılıyor. En büyük alıcı olmasına rağmen Türkiye'nin dünya hurda piyasasında fiyat üzerinde etkisi yok. Türk şirketleri hurda bağlantılarını toplu alımla yapmıyor. Bu da piyasanın oluşumunda Türkiye'nin gücünü zayıflatıyor. Türkiye hükümeti de sektörle birlikte bu konuda çözümler arayışı içinde. Teşvik vermek açısından önemli kararlar alınacağını açıklayan Ekonomi Bakanlığı, söz konusu teşvik sisteminde, en çok açık verilen sektörlerden biri olan demir çelik sektörünün özel stratejik yatırımlar kapsamında olduğunu belirtiyor. Yeni teşvik sistemi Türkiye'nin cari açığını aşağıya çekmeyi amaçlıyor.

Demir Çelik Sektörünün SWOT Analizi:

Güçlü Yönleri

1. Avrupalı üreticilere kıyasla düşük imalat maliyetleri
2. Teknolojik donanım ve tecrübe itibarıyla uluslararası rekabet gücü
3. Uluslararası standartlarda katma değeri yüksek ürün üretimine odaklılık
4. Üretim ve ihracatta başarılı bir imalat sektörünün varlığı
5. Yüksek çevre bilinci ve çevre koruma faaliyetlerinin sürdürülmesi
6. Talebi fazla ve yatırımları düşük ürünlerin üretim kapasitesinin arttırılmasına yönelik gelişmeler

7. Firmaların dinamik yapısı; üretimde esneklik gösterebilmesi,
8. Otomotiv, beyaz eşya, gemi inşa, altyapı ve inşaat sektörlerinin güçlü yapısı
9. Yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik girişimlerde bulunulması
10. Avrupa standartlarında üretim yapabilen, yurtdışı projeleri ile adını duyurmuş üreticiler
11. Ülkenin coğrafi konumunun getirdiği lojistik ve stratejik avantajlar

Zayıf Yönleri

1. Başta enerji olmak üzere, girdi maliyetlerinin rakip ülkelere göre yüksek seviyede olması
2. AB çevre standartlarına uyum konusundaki eksikliklerin devam etmesi
3. Yüksek maliyetli çevre yatırımlarının olması
4. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından alınan çevre katkı payının yüksek maliyetli olması
5. Sektöre yönelik hammaddelerin önemli bir kısmının ithalat yoluyla temin edilmesi
6. Dahili İşleme Rejiminin yurtiçi girdi tedarikçisini sınırlayıcı yönde sonuçlar doğurması
7. Doğal gaz ve elektrikte, tekel konumundaki tedarikçilere bağımlılık
8. Sektörün ihracat ve ithalat yapma zorunluluğu ve navlun maliyetlerinin yüksekliği
9. Kalitesiz ve ucuz ürün ithalatını engelleyici mekanizmaların yetersizliği
10. Piyasadaki üretici sayısının fazla ve kurumsallaşmada eksikliklerin olması,
11. Yatırımlara AB mevzuatı dışında devlet yardımı sağlanmasının sona ermesi
12. Katma değeri yüksek üretimin yetersiz olması

Fırsatlar

1. Sektör ürünlerine karşı yurtiçi ve yurtdışı talebin ve tüketimin güçlü olması
2. Ortadoğu, Doğu Avrupa ve Kuzey Afrika gibi büyüyen pazarlara coğrafi yakınlık
3. Teknik bilginin yüksek seviyede bulunması ve teknolojik gelişmelerin yakından takip edilmesi

4. Avrupa Birliği'ne üyelik müzakerelerinin ve uyum çalışmalarının başlatılması
5. Metal sanayi sektörlerinin tümüyle özel sektör hüviyeti kazanması
6. Otomotiv, dayanıklı tüketim ve gemi inşa sanayi gibi metal tüketiminin fazla olduğu sektörlerde büyüme potansiyelinin olması
7. Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinde gelişme potansiyeli yüksek otomotiv endüstrileri
8. Orta vadede Afrika, Güney Amerika ve Orta Doğu ülkelerinde beklenen talep artışı
9. Bazı ürünlerde üretim kapasitesinin yetersiz olması ve ilave kapasiteye ihtiyaç olması
10. Türkiye'nin, bölgenin otomotiv ana ve yan sanayi üretim üssü haline gelme eğilimi

Tehditler

1. Rakip ülkelerin, üreticilerine çok yönlü devlet yardımı sağlaması
2. AB'nin 3. ülkelerle imzaladığı Serbest Ticaret Anlaşmaları'nın Türkiye'yi kapsamaması
3. Çevre şartlarının hassaslaşması ve Kyoto Protokolü'ne uyum maliyetlerinin yüksek olması
4. Küresel metal sektöründeki yatay ve dikey bütünleşmeler
5. Rusya ve Ukrayna gibi rakip ülkelere göre temel girdi ve işçilik maliyetlerinin yüksek olması
6. Bazı Orta Doğu ve Kuzey Afrika Ülkelerinde devam eden siyasi istikrarsızlıkların ihracatımızı daraltıcı etkisi
7. Kontrolsüz ithalatın giderek artması
8. Küresel metal sektöründeki konsolidasyon nedeniyle güçlü rakiplerin olması
9. Orta Doğu ve Doğu Avrupalı çelik üreticilerinin katma değeri yüksek mamul yatırımları
10. Çin, Hindistan ve Japonya gibi ülkelerin Türkiye'ye ihracatındaki hızlı artış eğilimi,
11. Zaman zaman hammadde fiyatlarında rekor artışların ve fiyat belirsizliğinin yaşanması,
12. Yurt içi pazara giriş kolaylığı, üretici sayısının yüksek olması

Çelik Sektörü 2023 İhracat Stratejisi

Çelik Sektörü Strateji Haritası ve Performans Programı'nda 24 Stratejik Hedef ve bu hedeflere ilişkin 118 Başarı Kriteri belirlenmiştir. Sektör stratejik öncelikleri ve ihracat hedefleri oluşturulurken, sektörün barındırdığı alt sektörler (Uzun mamul, yassı mamul, yarı mamul, boru, inşaat aksamı) de dikkate alınmıştır.

Stratejide sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması için 5'er yıllık dönemlerle belirlenen stratejik hedefler takip edilmektedir. Sayısal verilerin oluşturulmasında, Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Veri Sistemi'nden yararlanılmış, sayısal veriler ve öngörüler için SITC-3 ve Harmonize Sistem-1992 sınıflandırmaları kullanılmıştır. Elde edilen veriler ışığında yapılan hesapmalar ve tahminler ile, 2008'de yüzde 2.7 olan küresel çelik sektörü ihracatı pazar payının 2023'te yüzde 4.1'e ulaşması ve ihracatın 55 milyar dolar seviyesine gelmesi hedeflenmektedir.

Sektör İhracat Verileri ve Ana Pazarlar

2012 yılında Türkiye'nin Orta Doğu ve Körfez bölgesine yönelik ihracatı yüzde 27 oranında artışla, 9 milyon tona, Kuzey Afrika'ya yönelik ihracatı ise, yüzde 16 oranında artışla, 2,1 milyon tona ulaşmıştır. İki bölgenin Türkiye'nin toplam ihracatındaki payı, 2011 yılındaki yüzde 48'den yüzde 55 seviyesine yükselmiştir. Avrupa Birliği'ne yönelik ihracat ise, yüzde 31,5 oranında düşüşle, 2,52 milyon tona gerilerken, AB'nin toplam çelik ihracatı içerisindeki payı, yüzde 19,9'dan yüzde 12,4'e gerilemiştir.

2012 yılının ilk yarısında ihracatımızda, ülkeler bazında ilk sırayı 919 milyon dolarlık ihracat ile Suudi Arabistan alırken, bu bölgeyi 848 milyon dolarlık ihracat ile Irak takip etmiştir.

Çelik sektörü uluslararası piyasalarda yaşanan fiyat düşüşlerine rağmen miktar bazında yükselişini sürdürmekte, değer bazında ise yaptığı ihracat ile Türkiye genel ihracatı içindeki yerini korumaktadır. 2013 yılının ilk yarısında 7,5 milyar dolarlık ihracat gerçekleştiren sektör, Türkiye'nin aynı dönemde gerçekleştirdiği 74,7 milyar dolarlık toplam ihracatın yüzde 10'unu aşmakta ve 2023'te 55 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirme, dünya pazarından yüzde 4 pay alma ve yıllık ortalama yüzde 7,4 büyüme hedeflerini izlemeye devam etmektedir.

Sektörün Üretim ve Katma Değeri

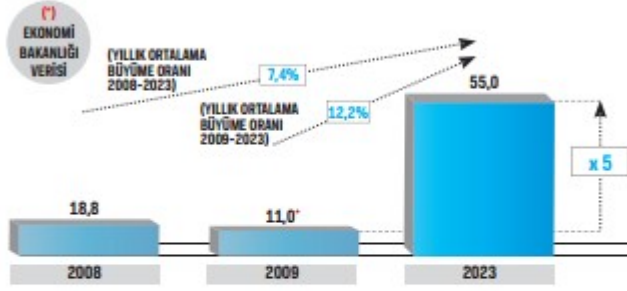
Dünya'da teknolojik yönden gelişmiş ülkeler, demir-çelik üretiminde, miktar olarak fazla üretim yapmaktansa; yassı, vasıflı, paslanmaz, kaplanmış veya daha özel, katma değeri yüksek çelik ürünlerin üretimine yönelmeye başlamışlardır.

Buna karşılık, Türkiye de dahil olmak üzere, gelişmekte olan ülkeler, miktar olarak fazla üretim yapma eğiliminde kalmışlardır. Türk çelik sektörünün rekabetçiliğini artırmak için katma değeri yüksek ürünler olan ve birçoğu önemli ithalat kalemi olan ürünlere yönelik yatırım yapması gerekmektedir.

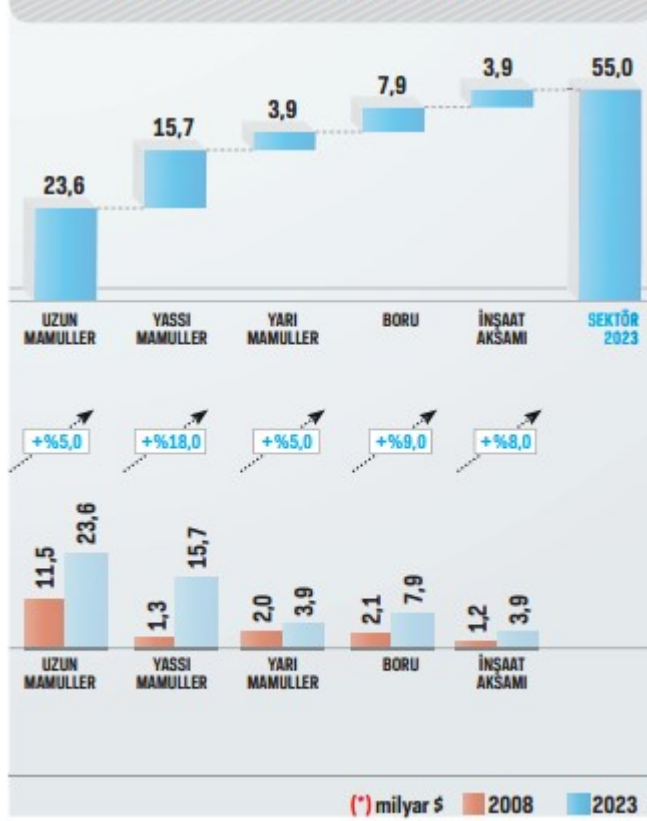
Alt Sektörler ve Etkileşim Halindeki Diğer Sektörlerle İlişkisi

Çelik sektörü ülke ekonomisi ve sanayileşmede lokomotif sektör özelliğine sahiptir ve stratejik sektör olarak görev yapmaktadır. Bu sektörün önemi en başta tüm endüstriyel dallara girdi vermesinden kaynaklanmaktadır. Sektörün inşaat, otomotiv, demiryolu ve akla gelebilecek tüm cihaz ve eşya üretimine katkısı vardır. Buna paralel olarak sektörde, başta inşaat ve otomotiv olmak üzere, boru, profil, dayanıklı tüketim eşyası, yakıt araç ve gereçleri imalatı, tarım araçları imalatı, teneke tüketicileri ile gemi inşa sektörüne yönelik üretim yapılmaktadır. Bu sektörlerdeki gelişmeler çelik sektörünü doğrudan etkilemektedir. Demir çelik sektörünün inşaat, makine ve ulaştırma sektörleri ile ilişkisi dikkate alındığında, dünya çelik talebinin 2025 yılında 2,3 milyar ton artması beklenmektedir. İhracatçılar 2023 itibariyle Dünya genelinde yüzde 4 pazar payı yakalamayı hedeflemektedir.

SEKTÖR İHRACAT GELİR HEDEFİ

ALT SEKTÖRLER İHRACAT GELİR HEDEFLERİ (*)

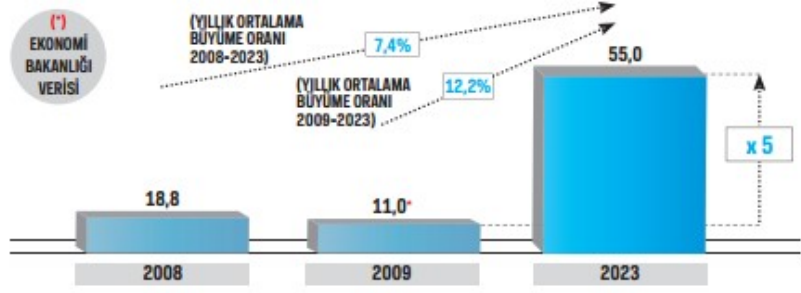

HEDEF PAZARLAR

1 İRAN	11 BAE	21 GÜRCİSTAN	31 TÜRKMENİSTAN
2 CEZAYİR	12 RUSYA	22 ROMANYA	32 KAMBOÇYA
3 İRAK	13 AZERBAJYAN	23 HİNDİSTAN	33 TAYLAND
4 MİSİR	14 ANGOLA	24 ENDONEZYA	34 KUVEYT
5 LİBYA	15 İTALYA	25 KORE	35 ÇİN
6 ÜRDÜN	16 TUNUS	26 LÜBNAN	36 BULGARİSTAN
7 S.ARABİSTAN	17 FAS	27 İSRAİL	37 YEMEN
8 SURİYE	18 SUDAN	28 PAKİSTAN	38 KATAR
9 ABD	19 KAZAKİSTAN	29 PERU	39 SİNGAPUR
10 NİJERYA	20 G.AFRİKA	30 ŞİLİ	40 İNGİLTERE

İHRACAT MİLYAR \$

DÜNYA 2023 ÖNGÖRÜSÜ
1.350 MİLYAR \$

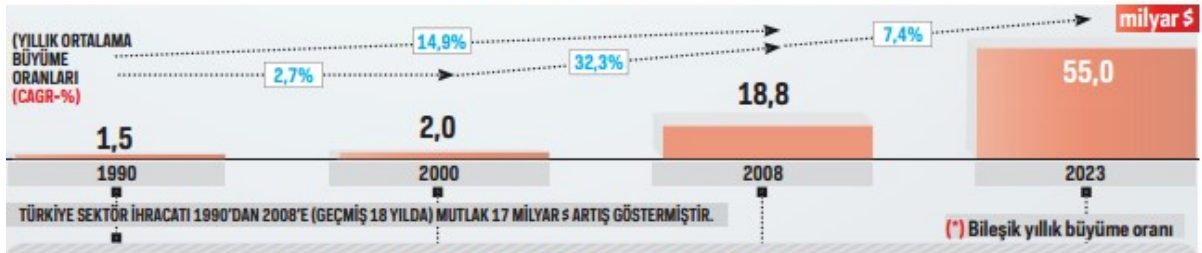
DÜNYA İLGİLİ SEKTÖR TİCARETİ İÇİNDE TÜRKİYE'NİN PAYI %

SEKTÖR DÜNYA TİCARETİ (MİLYAR \$)	2008	2013	2018	2023
TÜRKİYE'NİN SEKTÖR DÜNYA TİCARETİ İÇİNDEKİ PAYI (%)	6,3	6,0	8,0	9,8
YILLIK ORTALAMA BÜYÜME ORANI %				
İHRACAT GELİRİ MİLYAR DOLAR %				

Dönem	Yıl	İhracat (Milyar \$)	Yıllık Ortalama Büyüme Oranı (%)
1.5 YILLIK DÖNEM	2008	18,8	-1,5%
	2013	17,5	13,1%
2.5 YILLIK DÖNEM	2013	17,5	7,4%
	2018	32,3	11,3%
3.5 YILLIK DÖNEM	2018	32,3	7,4%
	2023	55,0	

(*) SEKTÖRLERİN 2013-2018-2023 YILLARI DÜNYA TİCARETİ BÜYÜKLÜK ÖNGÖRÜLERİ

YILLIK ORTALAMA BÜYÜME ORANI * (CAGR %)

KAYNAKÇA:

<http://www.timakademi2023.org/wp-content/themes/a23/docs/ihracatstratejileri/demir-celik.pdf>